

Datové schránky – jen povinnost nebo příležitost?

Výrazná publicita datových schránek vede mnohé z nás k úvahám o jejich možném významu pro zefektivnění naší práce nejenom ve smyslu nutného dopisování si s úřady státní správy. Platná legislativa již naznačuje první možnosti komerčního využití datových schránek.

Datové schránky pro úřady a co dál?

Od 1. 1. 2010 fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby budou moci podávat do datové schránky jiné fyzické podnikající, fyzické nebo právnické osoby podání typu faktury, a to na základě Novely zákona o archivnictví a spisové službě č. 190/2009 Sb. ze dne 26. 6. 2009. Za účelem použití datových schránek k elektronické fakturaci byl navržen a schválen formát elektronické fakturace ISDOC, jako jeden z přípustných formátů datové zprávy.

Datové schránky v obchodních vztazích

Dostupnost datových schránek pro všechny podnikatelské subjekty v České republice znamená zajímavou příležitost ke zrychlení a zefektivnění obchodních procesů pomocí automatizace výměny obchodních dokumentů. Z tohoto pohledu se jeví vznik nového formátu elektronické fakturace ISDOC jako krok správným směrem.

Samotný informační systém datových schránek však nezajistí komplexní fungování elektronické fakturace mezi obchodními partnery. Elektronická komunikace vyžadující provádění byť jen dílčích manuálních úkonů pozbývá z velké části svého významu.

Efektivní elektronická fakturace v praxi například znamená, že zpráva doručená do datové schránky podnikající fyzické nebo právnické osoby bude automaticky rozpoznána jako zpráva typu faktura, automaticky přenesena do podnikového informačního systému

a zařazena mezi doklady určené ke schválení, či k jinému úkonu v rámci vnitropodnikového workflow. Obdobně na straně odesílatele faktur touto cestou je zapotřebí plně automatického generování ISDOC zpráv v okamžiku schválení faktur vydaných a jejich rozeslání do datových schránek příjemců.

Datové schránky a logistika

Český formát elektronické fakturace ISDOC vychází z mezinárodního formátu UBL (Universal Business Language), který ve svojí obecnosti podporuje významnou část komunikace potřebné pro realizaci většiny obchodních případů. UBL definuje pravidla od stanovení rolí obchodních partnerů přes vý-

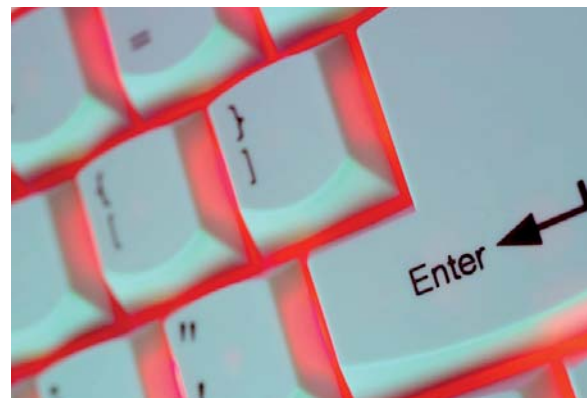

měnu katalogů zboží, předávání a potvrzování objednávek, až po předávání instrukcí pro forwarding, zaslání balících listů, dopravních instrukcí, avíz v podobě ASN (Advance Shipment Notice) a řady dalších dokumentů vznikajících při fungování dodavatelských řetězců.

Obchodním organizacím, které začnou ISDOC aktivně využívat, se tak otevrou další zajímavé možnosti plynoucí z obecného formátu UBL.

Je však třeba mít stále na paměti skutečnost, že fungování datových schránek zůstane v dohledné budoucnosti omezeno jen na podnikatelské subjekty registrované v České republice. Z toho vyplývá zásadní omezení pro logistické procesy často překračující hranice států. Ovšem XML soubory, jejichž strukturu UBL definuje, lze mezi subjekty předávat mnoha jinými cestami než prostřednictvím datových schránek. Výhoda datových schránek v případě sporu o doručení, nebo obsah doručené zprávy je však v současnosti unikátní.

Klíčovým faktorem úspěchu každého projektu bezpapírové komunikace mezi obchodními partnery bude i nadále schopnost zavedení a udržení automatické tvorby a zpracování elektronických zpráv, nahrazující původní tištěné dokumenty na straně odesílatele i příjemce.

Datové schránky vs. EDI

EDI (Electronic Data Interchange) jistě zůstane neohrožena na svých pozicích v dlouhodobých obchodních vztazích, kde již byla zavedena. Pro obchodní vztahy, ať již existující, či nově vznikající, kde ani jedna ze stran EDI aktivně nevyužívá, stojí zcela jistě za úvahu využití možností, které poskytuje UBL a nově ISDOC v kombinaci s datovými schránkami.

V současném ekonomickém klimatu bude ještě více než dříve záležet na celkových nákladech, které si vybudování a provoz datového spojení mezi obchodními subjekty vyžádá. Lze předpokládat, že výše zmíněné alternativy budou po této stránce konkurence schopné ve srovnání s EDI.

Budoucnost

Datové schránky nepochybně dosáhnou značného rozšíření na poli komunikace podnikatelských subjektů se státní správou v rámci České republiky, a to zejména díky legislativnímu vynucení jejich používání.

Pro obchodní komunikaci bude mít zavedení datových schránek jistě také značný význam, ale to, zda jejich použití v této sféře překročí oblast fakturace, bude záležet na dostupnosti vhodných softwarových řešení pro automatizaci tvorby a zpracování elektronických zpráv nahrazujících současné papírové dokumenty. ■

Ing. Jan Kovařík, Ing. Michal Vitek, DSB

Data Boxes – Just a Duty or an Opportunity?

The strong publicity campaign promoting data boxes makes many of us wonder about their potential impact on better effectiveness of our work not only in terms of necessary correspondence with public administration authorities. The currently valid legislation indicates first possibilities of commercial use of data boxes.

Data Boxes for Offices and What Next?

From 1 January 2010 natural persons, self-employed persons and legal persons will be able to submit documents of invoice-type to a data box of another natural person, self-employed person or legal person in accordance with the Amendment to the Act on Archiving and Company Records Service no. 190/2009 Coll. Dated 26. 6. 2009. For the purpose of use of data boxes for electronic billing, an electronic billing format known as ISDOC has been designed and approved as one of admissible data message formats.

Data Boxes in Business Relations

Accessibility of data boxes to all business entities in the Czech Republic means an interesting opportunity to make business processes faster and more effective through automated exchange of business documents. In this regard, creation of the new ISDOC electronic billing format looks like a step in the right direction.

However, the data box information system itself cannot secure complex functioning of electronic billing between business partners. Electronic communication requiring any, though marginal, manual actions makes no sense for the most part.

Effective electronic billing in practice means that a message delivered to a data box of a self-employed or legal person will be automatically acknowledged as an invoice-type message, automatically transferred to the company information system and filed as a document to be approved or otherwise processed within the in-house workflow. Similarly, on the part of the electronic invoice sender, automatic generation of ISDOC messages at the moment when issued invoices are approved and their automatic distribution to recipients' data boxes is necessary.

Data Boxes and Logistics

The Czech electronic billing format (ISDOC) is based on the international UBL (Universal Business Language) format, which in its generality supports an important part of communication required for execution of most

business cases. UBL defines rules starting from definition of roles of business partners through exchange of goods catalogues, delivery and confirmation of orders, to delivery of instructions for forwarding, sending of packing lists, transport instructions, notices in the form of ASN (Advance Shipment Notice) and a number of other documents generated within supply chain operations. It means other interesting opportunities arising from the general UBL format will open to business organisations that start to use ISDOC actively.

However, we should not forget that functioning of data boxes will within the foreseeable future remain limited to business entities registered in the Czech Republic. This implies a fundamental constraint for logistic processes that often cross country borders. But XML files, the structure of which is defined by UBL, can be exchanged between entities through many other ways than data boxes. However, the advantage of data boxes in case of disputes regarding delivery or

contents of delivered messages is unique at present.

The key success factor of every paperless business communication project will always be the ability to introduce and maintain automatic generation and processing of electronic messages replacing original printed documents both on the part of the sender and the recipient.

Data Boxes vs. EDI

EDI (Electronic Data Interchange) will certainly maintain its unthreatened position in long-term business relations where it has been already implemented. In case of business relations, existing or newly established, in which none of the parties uses EDI actively, it is definitely worthwhile to consider taking the opportunity offered by UBL and newly by ISDOC in combination with data boxes.

In the current economic climate, it will more than ever depend on total costs required by development and operation of data connection between business entities. We can expect that the above mentioned options will be able to compete with EDI in that respect.

The Future

Data boxes will undoubtedly get quite extensively used in communication of business entities with the public administration authorities within the Czech Republic, mainly due to legal enforcement of their use.

Introduction of data boxes will surely have considerable importance also for business communication, but the fact whether their use in this sphere will exceed the scope of billing will depend on availability of suitable software solutions for automation of generation and processing of electronic messages replacing today's paper documents. ■

Ing. Jan Kovařík, Ing. Michal Vitek, DSB

